

[Díky knihovnám píší senioři Wikipedii i mimo Prahu \[1\]](#)

Autor:

- [BOKOVÁ, Gabriela](#) [2]

Číslo:

- [2017, ročník 26, číslo 1](#) [3]

Rubrika:

- [Trendy v knihovnách](#) [4]

Klíčová slova:

- [senioři](#) [5], [Wikimedia ČR](#) [6], [Wikipedie](#) [7]

Program *Senioři píší Wikipedii* se v roce 2016 podařilo rozšířit do dalších českých měst, a to především díky spolupráci s knihovnami. S výjimkou Příbrami, kde se kurz uskutečnil v Gymnáziu pod Svatou horou, proběhly všechny kurzy v knihovnách, konkrétně v Městské knihovně v Praze, v Moravské zemské knihovně, ve Vědecké knihovně v Olomouci, v Masarykově veřejné knihovně Vsetín, v Krajské vědecké knihovně v Liberci, v Severočeské vědecké knihovně v Ústí nad Labem, v Knihovně města Ostravy v Ostravě-Michálkovicích a v Regionální knihovně v Karviné.

[8]

Města, v nichž do konce roku 2016 proběhl alespoň jeden kurz Senioři píší Wikipedii (zdroj: Wikimedia ČR)

Celkem se nám podařilo uspořádat 19 kurzů pro začátečníky i pokročilé, kterých se poprvé zúčastnilo 111 seniorů a společně se svými zkušenějšími kolegy napsalo 216 článků a přidalo 1 971 065 bajtů (což si lze představit jako téměř osm knih o rozsahu 200 stran).

V roce 2017 již domlouváme spolupráci s Knihovnou města Plzně, Městskou knihovnou Česká Lípa a s Univerzitou třetího věku v Miroslavi.

Proč by měli senioři psát Wikipedii?

Přestože senioři mají díky svým celoživotním zkušenostem a znalostem velký potenciál obohatit obsah Wikipedie, jsou zde doposud zastoupeni velmi skromně. Typickými přispěvateli pak jsou muži pod třicet let, což se projevuje především na tématech, která jsou v encyklopedii zpracována. Zapojením ostatních věkových i genderových skupin přispějeme k vyváženějšímu obsahu, který je volně dostupný komukoli.

Z této myšlenky vychází i profesor Jan Sokol, který inicioval program *Senioři píší Wikipedii* s cílem zapojit do používání a tvorby Wikipedie seniory. „Znám řadu velmi vzdělaných vrstevníků, kteří si stěžují, že nemají do čeho píchnout, a je přirozené, že to, co vědí, chtějí někomu předat. Tak proč je nepozvat na Wikipedii?“ ptá se prof. Sokol. Od roku 2014 spolek Wikimedia Česká republika (dále Wikimedia ČR) úspěšně organizuje seniorské kurzy, které absolvovalo již více než 250 účastníků. Wikipedie se tak stává novou platformou, kde starší generace předávají své vědomosti generacím mladším. Prostřednictvím kurzů se nám daří vytvářet nový prostor pro seberealizaci a socializaci seniorů, kteří chtějí stále žít aktivně.

Knihovny jako přirozený partner pro spolupráci

Již od počátku projektu spolupracujeme s knihovnami, které v programu vnímáme jako přirozené

partnery. Knihovny nám pro naše kurzy poskytují skvělé zázemí, a to nejen vybavené počítačové učebny, ale i propagaci kurzu a organizační zabezpečení. Lektoři z Wikimedia ČR pak dodají obsah a prověřené know-how.

Spolupráci jsme primárně vyzkoušeli v Praze a v loňském roce ji začali rozšiřovat i tam, kam dosáhly naše lektorské síly. Díky tomu, že Wikipedii píší dobrovolníci po celé České republice, jsou i naši lektoři rozmístěni v různých městech. Pokud tedy v dané lokalitě (případně v dojezdové vzdálenosti) máme lektora, kurz společně s knihovnou rádi zorganizujeme.

[9]

Z kurzu *Senioři píší Wikipedii* v Knihovně města Ostravy v Ostravě-Michálkovicích (zdroj: [Ikcur, Wikimedia Commons](#) [10])

Díky velmi pozitivním ohlasům na program se nám však stává, že nás oslovují i knihovny, které jsou pro naše lektory lokalitou příliš vzdálené, a tudíž není v našich silách kurz zabezpečit. Proto jsme se rozhodli vytvořit pro knihovníky vzdělávací program *Jak senioři učit psát Wikipedii*, aby si jakákoli knihovna mohla kurz zabezpečit samostatně a projekt se zároveň stal dlouhodobě udržitelným a nezávislým na finančních zdrojích Wikimedia ČR.

V roce 2016 prošlo programem přibližně **50 knihovníků**, z nichž již někteří stihli ve svých knihovnách uspořádat vlastní kurz. Osvědčila se nám i meziknihovnická spolupráce, kdy námi proškolený knihovník vedl kurzy nejen ve svém městě, ale i v knihovně v městě sousedním. Pokud byste i vy měli zájem projít naším vzdělávacím programem, zarezervujte si 11. a 25. dubna 2017, kdy se v Národní knihovně ČR v Praze uskuteční školení.

S knihovníky nejen pro seniory

Spolupráce s knihovnami však rozhodně není omezena pouze na projekt *Senioři píší Wikipedii*. V období od 15. ledna do 3. února 2017 nachystala Wikimedia ČR pro knihovníky kampaň *1Lib1Ref*, jejímž cílem je zdůraznit přirozené partnerství mezi knihovnami a hnutím Wikimedia a jeho největším projektem Wikipedií, která **15. ledna 2017 oslavila již 16. narozeniny**. V rámci kampaně jsme chtěli knihovníky podpořit v tom, aby každý z nich dal Wikipedii k narozeninám dárek v podobě

přidání jedné reference (doplnění chybějícího zdroje), a ukázat, jak jednoduché je Wikipedii editovat. Veškeré informace o kampani naleznete na adrese 1lib1ref.wikimedia.cz [11].

Dalším příkladem spolupráce je např. *Wikiklub*, kdy nám Městská knihovna v Praze každou středu v čase od 17:00 do 19:30 poskytuje prostor pro setkávání a společné editování. Akci navštěvují nejen wikipedisté, ale i účastníci a absolventi našich seniorských kurzů či studenti zapojení v projektu *Studenti píší Wikipedii*.

Nepravidelně s knihovnami po celé ČR organizujeme i tzv. *Skenovací workshop*, kam účastníci přinesou své staré fotografie a diapozitivy, které společně digitalizujeme a nahráváme na [Wikimedia Commons](https://commons.wikimedia.org/) [12] – platformu pro ukládání souborů. Nahrané soubory pak vkládáme do článků na Wikipedii, kde příslušné obrázky chybí.

Možností pro spolupráci s knihovnami i knihovníky je tedy celá řada a my se těšíme, co vše se nám společně podaří v roce 2017.

Závěrem

Podrobnosti o projektu *Senioři píší Wikipedii* najdete na adrese seniori.wikimedia.cz [13].

Pokud vás zajímá **spolupráce Wikimedia ČR a knihoven**, doporučujeme odebírat náš newsletter (k odběru se můžete přihlásit na [webu Wikimedia ČR](https://www.wikimedia.cz) [14]) nebo sledujte facebookovou skupinu [Wikiknihovny](https://www.facebook.com/wikiknihovny) [15].

Chcete-li získat další informace o vzdělávacích programech či o spolupráci s knihovnami, kontaktujte Gabrielu Bokovou (gabriela.bokova@wikimedia.cz [16]).

URL zdroje: <https://bulletinskip.skipcr.cz/vsechna-cisla/prohlizet-cisla/2017-rocnik-26-cislo-1/diky-knihovnam-pisi-seniori-wikipedii-i-mimo>

Odkazy

- [1] <https://bulletinskip.skipcr.cz/vsechna-cisla/prohlizet-cisla/2017-rocnik-26-cislo-1/diky-knihovnam-pisi-seniori-wikipedii-i-mimo>
- [2] <https://bulletinskip.skipcr.cz/vsechna-cisla/autori/bokova-gabriela>
- [3] <https://bulletinskip.skipcr.cz/vsechna-cisla/prohlizet-cisla/2017-rocnik-26-cislo-1>
- [4] <https://bulletinskip.skipcr.cz/vsechna-cisla/rubriky/trendy-v-knihovnach>
- [5] <https://bulletinskip.skipcr.cz/vsechna-cisla/klicova-slova/seniori>
- [6] <https://bulletinskip.skipcr.cz/vsechna-cisla/klicova-slova/wikimedia-cr>
- [7] <https://bulletinskip.skipcr.cz/vsechna-cisla/klicova-slova/wikipedie>
- [8] <http://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/sites/default/files/images/65/bokova1.png>
- [9] <http://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/sites/default/files/images/65/bokova2.png>
- [10] https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Senio%C5%99i_p%C3%AD%AD%C5%A1%C3%AD_Wikipedii,_KMO_Ostrava-Mich%C3%A1lkovice_2.jpg
- [11] <https://1lib1ref.wikimedia.cz/>
- [12] https://commons.wikimedia.org/wiki/Hlavn%C3%AD_strana
- [13] <http://seniori.wikimedia.cz/>
- [14] <https://www.wikimedia.cz/>
- [15] <https://www.facebook.com/groups/1341882352513118/?fref=ts>
- [16] <mailto:gabriela.bokova@wikimedia.cz>